

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Naročnina za ozemlje SHS: letno 180 Din, za ½ leta 90 Din, za ¼ leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani.

Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici št. 23. Dopisi se ne vračajo. — Številka pri poštni hranilnici v Ljubljani 11.953.

LETO XI.

Telefon št. 2552.

LJUBLJANA, v soboto, dne 8. septembra 1928.

Telefon št. 2552.

ŠTEV. 107.

Dr. Fran Windischer:

Ignat Bajloni, novi guverner Narodne banke.

Težavno vprašanje, kdo stopi na čelo najvažnejše gospodarske naprave, naše Narodne banke, je srečno rešeno, pa je te dni naš kralj imenoval za dobo štirih let za guvernerja Narodne banke gospoda Ignata Bajlonija, preodličnega gospodarskega delavca.

Po odstopu guvernerja gospoda Vajferta je bilo dokaj oklevanja v merodajnih krogih, kdo postane naslednik zaslužnega dolgoletnega vodje Narodne banke. Po dolgem meddobju je prišel čas za odličnega gospodarja gospoda Srečkovića, ki pa je ostal le kratko dobo na čelu Narodne banke. Po njegovi nenadni smrti je uprava Narodne banke izbrala precej enodušno za mesto guvernerja kot prvega predlaganca gospoda Ignata Bajlonija, ki je bil že viceguverner Narodne banke. V razmeroma kratkem času je sedaj padla odločitev v tem važnem personalnem vprašanju, pa smo slovenski gospodarski krogi te dni z veseljem pozdravili prijetno vest, da je gospod Ignat Bajloni dobil najvišjo sankcijo in je postavljen na čelo najvažnejšega gospodarskega zavoda v naši državi.

Gospodarski krogi v Sloveniji morejo imenovanje gospoda Ignata Bajlonija pozdraviti samo z resničnim zadoščenjem in z iskrenim zadovoljstvom. Od početka naše države je gospod Ignat Bajloni stal ako ne na čelu, vsaj v prvi vrsti naših gospodarskih delavcev. Osebo izredno ljubezniv, priupnega nastopa, nikdar zadirljiv, vedno umeren, vsak čas pripravljen poslušati in informirati se; razlogom in argumentom dostopen, postane najboljši besednik in zagovornik, čim si ga prepričal o stvarnem položaju in o pravičnosti svoje zahteve. Može lepe forme je izvrsten govornik in težko dosežen tolmač gospodarskih teženj in potreb v najdelikatnejših prilikah. Gospod Ignat Bajloni, ki ga poznamo in spoštujemo iz dolgoletnega skupnega dela in prizadevanja, je bil med prvimi, ki se je resnično zanimal za potrebe naših krajev in se zanje rad toplo zavzemal, čim smo mu dokazali, da je pravica na naši strani. Resen, preudaren in razumen ne ljubi niti demagogije niti gospodarskih Tuligovjev.

V tistih težkih časih, ko smo morali v Beogradu hoditi resnično trnjevo pot in dokazovati takozvanim merodajnim celo stvari, ki so za gospodarskega strokovnjaka na prvi pogled samoposebi razumljive, pa večkrat prepričevati, da — v podobi rečemo — Sava v resnici teče dol in ne gor, je bil gospod Ignat Bajloni od nas takoj spoznan kot mož docela drugega kova, zdravih nazorov in take miselnosti, ki je bila nam v naših težkih gospodarskih prizadevanjih neobhodno potrebna. On nikdar ni poznal zagrizenosti, nikdar zakrknjenosti, nikdar ni bil tesnosrčen, marveč mož v resnici velikega formata in odličnih sposobnosti ter taka kapaciteta v gospo-

darskih vprašanjih, splošnih in specialnih, da si naše industrijske organizacije iz vseh delov kraljevine, ki imajo tako različne krajevne potrebe in zahteve, na prevažno mesto predsednika Centrale industrijskih korporacij v Beogradu, čije člani so vse pokrajinske industrijske združbe, niso mogle izbrati sposobnejšega in srečnejšega moža, ko so si izbirale vodnika, kakor gospoda Ignata Bajlonija. Naše zaupanje je on v polni meri izpolnil. Ves čas je bil odličen vodja Centrale industrijskih korporacij in je v prvem redu njegova zasluga, da je ta centralna postava v naši gospodarski organizaciji dobila toliko zaupanja, spoštovanja in vplivnosti v celi naši javnosti in osobito tudi na najmerodajnejših mestih naše uprave. Ko je gospod guverner Ignat Bajloni pred leti želel razbremeniti se, ker je od svojega dragocene časa in od svoje redke sposobnosti požrtvovalno in nesebično dajal morda res premnogo na razpolago skupnemu in občenemu pridu, nas je postavil vse v največjo zadrego, pa smo se oddahnili, ko smo ga pregovorili, da je ipak ostal na svojem mestu. Gospod Ignat Bajloni se je vsepovsodi izkazal za izvrstnega gospodarskega voditelja, za moža take kakovosti, da danes v svojih gospodarskih vrstah ne moremo najti boljšega in sposobnejšega.

Guverner Ignat Bajloni je še mlad mož. Rojen leta 1876 v Beogradu, je študiral gimnazijo in trgovsko šolo v Beogradu ter napravil abiturijentski kurz trgovske akademije na Dunaju. Iz gospodarske družine izhaja. Izkušen trgovec in industrijalec je. Od mladih nog je navajen na težko in odgovorno vsakdanje delo v domačih podjetjih. Uspešno in zaslužno je deloval v raznih gospodarskih organizacijah tako v Industrijski komori v Beogradu, čije dolgoletni predsednik je. Za časa vojske je bil zaupnik vojne ministristva in dvakrat nastopal v Parizu za našo državo, ko je šlo za oceno vojne škode. Zaslužno je deloval v Udruženju beograjskih industrijalcev, katerim od početka načeluje. Član uprave Srbskega broderskega društva je, dolga leta že deluje v monopolni upravi ter je dolgo vrsto let vpliven in cenjen član nadzorstva in uprave Narodne banke. Zaupanje tovarišev ga je postavilo na mesto viceguvernerja. Po smrti guvernerja Srečkovića pa je bil na predlog bivšega viceguvernerja Protića, moža prominentne kvalifikacije, predlagan na prvem mestu za guvernerja Narodne banke.

Ko gospod Ignat Bajloni dejansko prevzema vodstvo Narodne banke, je naša iskrena želja, da uspešno in plodonosno deluje na svojem odličnem mestu, pa smo prepričani, da bo izpolnil pričakovanja in obete, ki jih stavimo vanj slovenski gospodari vseh skupin. Imenovanje gospoda Ignata Bajlonija, prvaka v naši gospodarski organizaciji, moramo slovenski gospodari hkratu z gospodarskimi vodji iz drugih delov naše domovine s tem večjo zadovoljnostjo pozdravljati, ker je v njegovi osebi prišel na mesto guvernerja Narodne banke najposobnejši mož iz naših orga-

niziranih vrst. Gospod Ignat Bajloni je mož take sposobnosti, da mu mora objektivno dati hvalo in priznanje sredi najljutejših političnih bojov vsak, ki stvarno presoja položaj. Trdne vere smo, da bo imel gospod Ignat Bajloni za naše slovenske gospodarske potrebe pravo umevanje in skrbno razumevanje, saj je on mož dalekoviden in širokega obzorja. Njega moreš informirati, on se da informirati in, kar je glavno, tudi prepričati in pridobiti.

Ivan Mohorič:

Letošnji izvozniški kongres.

Jutri prične v Beogradu VI. izvozniški kongres. Program letošnjega kongresa je obsežen in pester. Poleg običajne ocene izvoza za bodočo izvozno sezono in prognoze o izgledih našega gospodarstva v bodoči jesenski kampanji so na dnevnem redu pereči in nujni problemi, ki v Narodni skupščini nikakor ne pridejo na vrsto, da bi se jih rešilo v zmislu davno predloženih zahtev gospodarskih krogov.

Med najbolj aktualne probleme z dnevnega reda kongresa spada reševanje problema pasivnih krajev v naši državi, njihovega upliva na naš izvoz, na našo gospodarsko bilanco in na naš promet. O tem problemu je izdelala Trgovska in obrtna zbornica v Splitu obsežen referat, iz katerega navajamo nekoliko številke:

Med pasivne oblasti naše države spadajo zetska, splitska, primorsko-krajiška, mostarska in dubrovniška oblast s skupno 1.943.000 prebivalci in površino 49.617 km². Ako primerjamo te številke s Slovenijo, vidimo, da je število prebivalstva teh krajev malodane dvakrat tako veliko kot znaša prebivalstvo Slovenije, površina pa nad trikrat tako velika kot obe Slovenski oblasti skupaj. Od celotne države predstavljajo pasivni kraji 18-3% površine in 13% celokupnega prebivalstva. Vzrok pasivnosti teh oblasti je, da so ogromne površine rodovitne zemlje v teh pokrajinah danes močvirne in stoje najvažnejši del leta pod vodo ter tako ne dajo svoji okolici nikakega donosa. Nasprotno legla komarjev v teh močvirjih širijo nalezljive bolezni med prebivalstvom, okužujejo atmosfero in jemljejo ljudem vso energijo za delo. Po statistiki ministrstva za poljedelstvo bi rabili ti kraji letno ca. 618.000 ton zrnaste hrane za prehrano in 52.000 ton pa za setev. Ker pa to prebivalstvo nima nikakih dohodkov, si ne more potrebne hrane nabaviti. Kupi komaj eno tretjino potrebne količine in še to po večini koruzo, v ostalem pa gladuje, odnosno je odkazano na milost in podpora vlade. Vlada mora ob obupnih krikih, ki prihajajo vsako leto iz teh zapuščenih oblasti, žrtvovati težke milijone in jih potrošiti za nabavo hrane, ki se deli med prebivalstvo. Deli se kot miloščina po 50 do 70 milijonov letno, kar predstavlja za naše težke finančne prilike velik pasivum brez haska, nastajajo samo afere glede razdelitve, a narod, ki bi si sicer lahko s svojim delom prislužil to hrano, prosjači za miloščino.

Položaj slovenskih gospodarjev vseh vrst je trajno težaven, pa smo mnenja, da gospodarskemu pridu Slovenije ne služi dobro, kdor v naglici vsakdanjega političnega trenja nastopi prerobustno, makar da je dobre volje in dobrih namenov. Zdi se nam, da ima zlato jedro srbska prislovica, ki pravi: Prijatelja čuvaj, nasprotniku se skušaj približati. Jedno je gotovo, da moramo v Sloveniji napeti svoje najboljše sile, da bomo pridobivali in ne odbijali.

Nevesela je slika, težak in resen je problem, ki se odkriva pred nami in prav je, da se naš izvozniški kongres vsaj eno dopoldne pozabavi s tem vprašanjem. Morda se bo le posrečilo odpreti nekaterim demagogom, ki širokoustijo o bogastvu naše države oči, jih iztrezniti, razbliniti lažno bajko o bogastvu naše države, ko je v resnici ¼ pasivna, in dokazati široki javnosti, da se naši gospodarski krogi zavedajo vse resnosti in težavnosti naše komplicirane gospodarske strukture in da imamo resno voljo, da jih pričnemo reševati.

Drugi referat je gospodarski svet. Ta referat je bil izvozniškemu kongresu pravzaprav usiljen, ker ni vspricho nebroja drugih nujnejših vprašanj niti malo aktualen. Nobena dosedanjih vlad se ni še resno zavzela za ustanovitev gospodarskega sveta, ki bi bil brezdvoma lahko od velike koristi in pomoči za izgradbo naše socijalne in gospodarske zakonodaje. Morda govori iz nas nekoliko trpko izkustvo po vseh polresnih in neresnih anketah, ki so se v toku let vršile o vprašanju gospodarskega sveta in ki so nedvomno sovzrok, da se danes široki krogi na tem vprašanju desinteresirajo.

Tretji važen problem je vprašanje revizije naše socijalne zakonodaje. Referat o tem bo podala beograjska obrtna zbornica. Mislim, da bi o tem, kako izgleda naša socijalna zakonodaja v praksi, vedeli Slovenci mnogo več povedati. Eno je gotovo, da gre do oktroirani zakoni iz leta 1921, izdani brez sodelovanja gospodarskih organizacij in komor, daleč preko prilik in potreb našega gospodarstva in tako ne zadovoljujejo danes niti gospodarjev niti delavcev ter je revizija nujno potrebna. V toku zadnjih sedem let, odkar so ti zakoni v veljavi, je naše gospodarstvo prebolelo težko krizo, ki je stala nebroj podjetij eksistenco. Vsi obrati so se morali prilagoditi poostrenim konkurenčnim prilikam in tudi v socijalni zakonodaji moramo končno iz nedopustno podaljšanih provizorijev priti do neke definitivne ureditve. Referat Zanatske komore se medtem omejuje le na kritiko in ne prinaša mnogo pozitivnega, dasi je bilo že vendar nebroj konkretnih predlogov podanih, ki danes še vedno niso rešeni.

Četrta važna točka dnevnega reda je vprašanje pospeševanja in zaščite domačega dela. O tem vprašanju poroča beograjska industrijska komora. Da se ta točka stavi na dnevni red, je zahtevala Trgovska in industrijska

„LJUBLJANA V JESENI“

OD 1. — 10. SEPTEMBRA

Velike velesajmske prireditve se zaključijo v pondeljek popoldne, na kar opozarjamo vse interesente, da ne zamudijo prilike.

zbornica v Skoplju, ki ima prilike opazovati dezolantne gospodarske razmere v Južni Srbiji. Kljub temu, da se tam gradijo ceste in železnice, moramo vendar vedno ponovno slišati pritožbe o nazadovanju kultur tobaka in opija, o neprilikah, ki jih povzroča nerešeno vprašanje gozdne posesti in agrarne reforme, kar povzroča velikansko škodo državnemu erarju in privatnemu gospodarstvu. Toda referat beograjske Industrijske komore je prikazal cel problem izključno s stališča potrebe industrializacije države. Referat nudi zelo interesanten pregled zakonodaje za pospeševanje snovanja industrije v raznih inozemskih državah, opozarja na Staro Srbijo, ki je imela že pred vojno leta 1873 in pozneje od leta 1898 v novi moderni obliki zakon o pospeševanju domače industrije, ki danes žal več ne velja. Sedanje neurejeno stanje omogoča neko prakso, proti kateri čujemo mnogo pritožb, pavšalnih pa tudi konkretnih, in kateri bi zato kazalo dati enkrat vendar neko bolj objektivno podlago in ji odvzeti sedanjno subjektivno noto.

Končno pride na kongresu k razpravi tudi problem samoupravnih financ. O njem se je razpravljalo že lansko leto na zboru Centrale industrijskih korporacij in izbrani referati so že tedaj pokazali do kakih neenakosti lahko vodi sedanji sistem raznovrstnosti oblastnih in drugih samoupravnih davščin. Že lani so nastopili industriji proti davščinam, ki bremenijo produkcijo in trgovski promet. Njih svarila so imela le delni uspeh in zato ni čudno, ako so sklicatelji izvoznškega kongresa smatrali za potrebno, da ga sedaj v jeseni pred razpravo novih samoupravnih proračunov za leto 1929 stavijo ponovno na dnevni red in poudarijo svoje stališče.

Kot specialen referat je označiti poročilo o našem perutinstvu. To poročilo je s stališča naše zunanje trgovine zelo važno, kajti izvoz jaje igra za našo trgovsko bilanco izredno važno vlogo, saj dosega po vrednosti nad pol milijarde dinarjev in presega daleko vrednost izvoza goveje živine ter dosega v letu 1927 skoraj vrednost izvoza žita. Zato ga ne kaže podcenjevati. On je posebno važen tudi specialno s slovenskega stališča, ker izvoz jaje iz Slovenije v zadnjih letih zelo nazaduje in ker se opaža pri naši perutnini v splošnem močna degeneracija. Poljedelsko ministrstvo je letošnje poletje že razpravljalo o tem na posebni anketi, vendar se pozitivnega po naši vednosti še ni ukrenilo in zato tudi rezultatov ni nikjer videti.

Najinteresantnejša pa bo pri letošnjem kongresu bilanca prvih petih izvoznških kongresov. Beograjske komore bodo namreč podale poročilo o tem, koliko resolucij in predlogov se je stavilo na predhodnih petih kongresih in kaj so utegnile razne vlade od vsega tega upoštevati odnosno izpolniti. Prav je in dobro, da se po petih letih ozremo nazaj in bilanciramo. Ni treba iskati krivcev niti rekrimirati, niti se izgubljati v negativni kritičnosti — dosedanja neuspehi, neupoštevanje in nesprejeti predlogi nam naj bodo v spodbudo za še intenzivnejše delovanje na bodočih kongresih.

Ljubljanska borza.

Tečaj 6. septembra 1928.	Povpraševanje Din	Ponudba Din
DEVIZE:		
Amsterdam 1 h. gold. . .	—	22:8175
Berlin 1 M.	13:5450	13:5750
Bruselj 1 belga	—	7:9114
Budimpešta 1 pengő	—	9:9214
Cunih 100 fr.	1094:10	1097:10
Dunaj 1 šiling	8:0047	8:0347
London 1 funt	275:76	276:56
Newyork 1 dolar	56:8050	57:0050
Pariz 100 fr.	—	222:24
Praga 100 kron	168:27	169:07
Trst 100 lir	296:75	298:75

ČESKOSLOVAŠKA JE ZNIZALA CARINO NA KORUZO ZA ŽIVINO.

Po vladni naredbi od 30. avgusta se zniža v Čekoslovaški carinski koeficient za carino na turščico za živino, tako da znaša v bodoče carina 0.50 K za 100 kilogramov namesto dosedanjih 6 K.

Nekaj o legitimacijah trgovinskih potnikov.

Ministrstvo trgovine in industrije je uvedlo obvezne legitimacije za trgovinske potnike, ki zbirajo naročila na blago. Namen te uredbe je kontroliranje potnikov in njih poslovanja, ki je v odličnem interesu naših trgovcev, pa tudi v interesu trgovinskih potnikov samih. S tem bo v veliki meri olajšano nadzorovanje nad nedovoljenim kupčevanjem potnikov, zlasti glede na razširjeno navado posejanja privatnih strank, olajšana pa bo s tem tudi kontrola nad onimi elementi, ki se, zaščiteni pod imenom potnik, klatijo od hiše do hiše ter vršijo pod to krinko vse mogoče prevare na škodo konsumentov in domačih trgovcev samih. V odličnem interesu ugleda potniškega stanu je, da se taki elementi čimprej odstranijo iz vrst potnikov, da se čimprej dvigne ta stan do stopnje, ki mu po pravici gre kot pionirju domače trgovine in industrije. Smatramo, da je uvedba obveznih legitimacij najboljša sredstva za razčiščenje razmer in da bodo ob primerni aktivnosti naših potnikov pritožbe prav kmalu nehale.

Z veseljem so pozdravili uvedbo obveznih legitimacij za trgovske potnike zlasti pa trgovci, ker bo s tem omogočena strožja kontrola nad nedovoljenim posejanjem privatnih strank po potnikih. Toda z zakonom samim in z izdajo legitimacij ni še dosežen namen, ki ga zasleduje zakon. Če so se uvedle legitimacije z obveznostjo, da se morajo potniki legitimirati na vsakokratno zahtevo oblastnih organov, moramo tudi mi sami skrbeti za to, da bodo organi to kontrolo v resnici tudi v praksi izvrševali. Vsakega sumljivega potnika, nadalje vsakega potnika, glede katerega izveš, da obiskuje privatne stranke v svrhu zbiranja naročil, prijavljaj takoj policijskemu organu ali orožniku, da mu odvzame legitimacijo. Če pa sam ugotoviš številko legitimacije ali potnikovo ime, naznani to svojemu gremiju. Kontrola ne bo sedaj težka in bo vsak lahko takoj ugotovil, da potnik, ki posluje brez predpisane legitimacije ni pravi potnik, ampak človek, kojega se mora takoj prijaviti oblastvi. Naravno, da je treba vsaj malo dobre volje tudi od strani trgovcev samih. Ne smemo se preveč zanašati na oblastva, ampak mi sami moramo aktivno nastopati, zlasti če gre za naše interese. Večno tarnanje ne vodi k uspehom!

Smatramo za potrebno, da to povdarjamo, ker smo ugotovili, da se naši trgovci, pa tudi potniki premalo brigajo za predpise o legitimacijah. Dasi smo na obveznost legitimacij v našem listu že ponovno opozorili in so o tem tudi ponovno pisali skoro vsi drugi časopisi, imamo še danes veliko število potnikov, ki hodijo po svojih poslih brez legitimacij in čakajo, da jih na to opozori orožnik. Tudi se še danes obračajo na nas mnogi trgovci s prošnjami, da jim pojasnimo predpise glede legitimacij, dasi smo o tem obširno pisali. Take ugotovitve nam v resnici ne služijo v ponos. Če bomo tudi pri kontroli tako mlačni, potem pač ne smemo več tarnati radi nedovoljenega kupčevanja potnikov, radi raznih prevar itd. Želeti bi bilo, da bi Društvo trgovskih potnikov začelo z aktivno kontrolo. Toda tudi gremiji sami bi morali tu najstrožje nastopati, odnosno vsaj opozoriti bi morali vse člane, kojim se ne zdi vredno, da bi čitali »Trgovski list«, na prepise glede legitimacij, kakor tudi na namen, ki ga zasledujejo ti predpisi. Ponavljamo ob tej priliki zopet enkrat, da je za vsakega trgovca potrebno in koristno, da prečita vsaj naslove člankov v našem listu. Že to samo mu bo prihranilo mnogo truda, neprijetnosti, stroškov, pa tudi marsikatero blamažo, kajti to je v resnici blamaža, če se po več kot enomesečnem pisarenju najdejo še vedno trgovci, ki se obračajo na razne kraje za informacije o predpisih, ki jih bi morali že davno poznati.

»Ljubljana v jeseni.«

Vrvenje na sejmišču se slopnjuje z dneva v dan. Izredno lepo vreme je tudi to pot našemu velesejmu naklonjeno in poset vseh prireditev je odličen. Tudi dotok posetnikov iz južnih naših pokrajin in iz inozemstva je razveseljiv. Velesejmska uprava je znala spretno aranžirati letošnjo prireditev tako, da nudi vsak dan nove zanimivosti in atrakcije, ne glede na to, da je jubilejna kmetijska razstava atrakcija sama po sebi, ki se je ne moreš dovolj nagledati in kojoj občuduje dnevno na tisoče kmetov in gospodarjev, pa tudi laikov, ki niso imeli gotovo še nikdar prilike, da bi videli tako lepe uspehe naših poljedelcev. Z velikim zanimanjem se pričakuje razstava goveje živine, ki se vrši v nedeljo.

Schmolli-ova pasta
že 50 let najboljša krema za čevlje

HMELJSKI TRG.

Poročilo sekcije hmeljskih trgovcev pri srezkem gremiju trgovcev v Celju od 6. t. m.: V okolišju Polzele in Braslavci je kupčija zelo živahna. Za prvo vrstno blago se plačuje do 35 Din, za slabše blago pa po 30 do 33 Din. Producenti ponujajo. Na Vranskem in v

St. Petru je kupčija nespremenjena. Povpraševanje je samo po prvovrstnem blagu, za katerega nudijo nakupovalci 30 do 35 Din. Cena za hmelj izven Savinjske doline znaša 26 do 30 Din. V gornjegrajski dolini je bilo prodanih 300 kg prvovrstnega hmelja po 33 Din. Povpraševanje zelo rezervirano. Nakupovalcev ni. Kljub izvrstni kakovosti letošnjega pridelka, ki prav nič ne zadržuje za onim iz spodnje Savinjske doline, je zanimanje po tem hmelju dosedaj zelo slabo. — Nürnberg, 6. sept. Dovož 300 bal; prodano 250 bal. Kupčija mirna. Povprašuje se po prvovrstnem hallertauskem hmelju. Cena 230 do 255 mark.

* * *

O DAWESOVEM NAČRTU.

V teh dneh potečejo štiri leta, ki pripravlja na normalne dajatve po Dawesovem načrtu. V tem času so narasla letna vplačila od ene milijarde v letu 1924/25 polagoma na 1.75 milijarde mark v letu 1927/28 in so dala vsega skupaj (v gotovini in v stvarnih dajatvah) 5470 milijonov mark. Tehnično se je izvršilo doslej vse brez ovir. Allgemeine Deutsche Kreditanstalt poroča v svojem zadnjem poročilu, da so bila vsa ta vplačila omogočena le z velikim njetjem kreditov v inozemstvu. V ta namen je najela Nemčija od dobe valutne stabilizacije nadalje na mednarodnem trgu kapitala nad 10 milijard mark. Sedaj se prične normalna dajatev.

* * *

BOLGARSKI TOBAK.

V juliju in avgustu je bila prodaja tobaka v Bolgariji neobičajno živahna in so bile razprodane skoraj vse lanske zaloge. Kupci so hiteli z nakupi, ker bodo v glavni seziji, v jeseni, cene višje. Zlasti veliko so nakupili Nemci. Glede kvalitete letošnjega pridelka je še težko kaj reči. Navadno je pa v Bolgariji po zelo vročih poletnih mesecih pridelek prav dober, čeprav kvantiteta ni zadovoljiva. Splošno se lahko reče, da bo letošnji tobakovi pridelek v Bolgariji prav gotovo vplival na svetovnotržne cene. Cene bodo ostale trdne, z majhno tendenco na hausse. Na hektar bodo pridelali letos najbrž 500 do 600 kg tobaka, v drugih letih so ga pridelali 800 do 1000 kg. Ves pridelek računijo na 16 do 18 milijonov kilogramov.

Zahteve obrtnikov.

Na obrtniškem zborovanju, ki ga je sklicala Zveza obrtnih zadrug v Ljubljani, dne 2. t. m. so bile sprejete naslednje resolucije:

Na obrtniškem protestnem zborovanju v Ljubljani, dne 8. septembra 1928 zbrani zborovalci ostro obsojajo uredbo o odpiranju in zapiranju obratovališč, ki jo je izdalo ministrstvo socialne politike v sporazumu z ministrstvom trgovine in industrije.

Uredba, ki stoni na določilih zakona o zaščiti delavcev, ne ustreza razmeram, v katerih se nahajajo gospodarski krogi, ki preživljajo težko gospodarsko krizo. Obrtništvo je z vso upravičenostjo pričakovalo zaščite in podpore od državne uprave, ki bi v interesu narodnega gospodarstva morala pospeševati razvoj in napredek našega obrta. Z uredbo o odpiranju in zapiranju obratovališč pa je zadala državna uprava udarec v obraz stanu, ki s svojim delom in trudom v odlični meri prispeva k gospodarskemu procvitu naše države. Obrtništvo z vso odločnostjo protestira tudi proti naredbi o odpiranju in zapiranju obratovališč, izdani po g. vel. županu ljubljanske oblasti. Naredba ne ureja le delovnega časa za pomožno osebje, temveč omejuje svobodo dela tudi mojstru. Medtem, ko drugi narodi tekmujejo v delu in se oklepajo kot edinega sredstva za uspešen razvoj le dela, se pri nas s preostriimi določbami delo ovira in omejuje.

Obrtništvo radi tega odločno zahteva:

1. Da se uredba o odpiranju in zapiranju obratovališč in na tej podlagi ustvarjene naredbe velikih županov, ki nevarno ogrožajo produkcijo domačega obrtništva, brezpogojno ukinejo. Obrtništvo se po krivdi merodajnih faktorjev nahaja v tako desolantnem položaju, da odločno odklanja vsako omejevanje dela. Obrtništvo je po svojih organizacijah in korporacijah z neštetiimi prošnjami apeliralo na uvidevnost merodajnih faktorjev, naj ne izvajajo sistematičnega ugonabljanja obrta — a vsa borba za najosnovnejše pravice je maletela na popolno nerazumevanje in preziranje. Iz tega razloga se obrtništvo ne smatra za dolžno, da upošteva in izpolnjuje zakone, ki ga tirajo v propast.

Za malega obrtnika pa pomenja naredba o odpiranju in zapiranju obratovališč na-

ravnost upropačenje, ker ga veže na delovni čas, ki velja za vsa ostala, tudi velika obratovališča.

2. Obrtniške delavnice se morajo gibati v okviru potreb prebivalstva, čemur pa naredba o odpiranju in zapiranju obratovališč ne ustreza in nekaterim obrtnim strokam znatno otežkuje, ker morajo zapreti obratovališča v času najugodnejše prodaje in pridobivanja naročilnikov.

3. Odpiranje in zapiranje obratovališč naj se izvde v sporazumu s posameznimi obrtnimi strokami in njih organizacijami, upoštevajoč pri tem tudi lokalne razmere in potrebe.

4. Obrtništvo zahteva, da merodajni faktorji v polnem obsegu upoštevajo želje in zahteve posameznih obrtnih strok, ki so priložene tej resoluciji.

5. Da se ukinejo rokodelske delavnice po kaznilnicah.

6. Da se ukinejo železniške delavnice izven tovarn za popravilo strojev in vagonov, ker te so le v breme železniški upravi.

7. Zahtevamo takojšnjo ustanovitev Gospodarskega sveta.

Če bi pa ministrstvo socialne politike in merodajni faktorji ne ugodili tem upravičenim zahtevam, bo obrtništvo z vsemi dovoljenimi sredstvi vodilo najenergičnejšo borbo, dokler ministrstvo socialne politike tako krivične uredbe ne ukine.

Obrtništvo apelira končno na uvidevnost vseh prizadetih faktorjev, ker je le v interesu države napredek obrta.

Teža razmer je privedla obrtništvo do odločnega koraka, da v obrambo svojih interesov najodločnejše zahteva popolno svobodo dela.

Z zakonom o zaščiti delavcev se ureja delovni čas od 8 do 10 ur dnevno, medtem ko Inspekcija dela s svojim rigoroznim postopanjem uveljavlja 8-urni delavnik, kar povzroča obrtništvu ne le neprijetnosti, temveč tudi globo in kazni. Obrtništvo poudarja pri tej priliki, da ni našlo doslej pri merodajnih faktorjih nikakega razumevanja za razvoj in napredek našega obrta, ugotavlja pa tudi, da preživlja zlasti zadnja leta tako omalovaževanje od strani javnih faktorjev, da ne more več izpolnjevati predpisov, ki mu grozijo s popolnim upropačenjem.

Predvsem zahteva obrtništvo, da se uve-

de v vseh obrtnih delavnicah nesporen 10-urni delavnik.

Ta naša zahteva ni naperjena proti delavstvu, borba za življenjski obstoj in vsakdanji kruh nas silita, da na njej najodločnejše vztrajamo. Država zahteva od nas vse mogoče dajave, ubija nas inozemska konkurenca, obrtna zakonodaja je skrajno pomanjkljiva in se niti ta ne izvaja, čemur je najboljši dokaz bujno razvito šušmarstvo.

Obrtniški obrati so navezani radi tega na dela, ki ne dajejo možnosti gospodarstvenega procvita, zato pa je tembolj potrebno, da izrabijo one zmožnosti, ki jih imajo, kar pa je mogoče le ob največji racionalizaciji obratov in temeljitem delu.

Obrtništvo zahteva najodločnejše, da izda ministrstvo socijalne politike posebno uredbi v okviru zakona o zaščiti delavcev, s katero se dovoljuje v vseh obrtnih delavnicah 10-urni delavnik.

Apeliramo na merodajne faktorje, zlasti ministrstvo trgovine in industrije, da to zahtevo vsega obrtništva podpirajo in brez odloga izvedejo.

Obrtništvo protestira najostreje proti davčni preobremenitvi Slovenije. Vsa povojna leta je prenašala Slovenija najtežja davčna bremena, ki so nadkriljevala gospodarsko in davčno moč slovenskega gospodarja.

Z novim davčnim zakonom je obrtništvo z vso upravičenostjo pričakovalo davčnega omiljenja in to tembolj, ker davčna bremena niso bila izenačena. Slovensko obrtništvo je doživelo že toliko razočaranj, pa mora, žal, zopet ugotoviti, da prinaša novi davčni zakon obrtništvo še večjo obremenitev, zlasti z uvedbo novega davka na podjetja. Novi davčni zakon ima poleg tega še mnogo drugih ostrin, tako da bo pomenjal za obrtništvo ne omiljenja, pač pa zvišanja davkov. Zato obrtništvo odločno zahteva revizijo novega davčnega zakona, ki se mora izvesti še pred predpisom obrtnega davka, ki stopi v veljavo leta 1929.

Obrtništvo ponovno zahteva ukinitve davka na poslovni promet, ker je ta davek krivičen. Ostro obsoja namero vlade, da bi dohodke iz tega davka zastavila za angleško posojilo. Obrtništvo najostreje graja izdajo davčnih knjižic za uslužbenske davek, ki so popolnoma nerazumljive in zahteva, če so knjižice res potrebne, da jih davčna uprava poenostavi in izda s slovenskim besedilom. Obrtništvo ostro obsoja vsako nasilno izterjavanje davkov. Vlada naj se zaveda, da je z neracionalnim državnim gospodarstvom popolnoma izžepala davkoplačevalce, ki se bore danes za svojo eksistenco ter da bi vsako nasilno izterjavanje davkov pomenilo upropačenje našega gospodarstva. Pričakujemo, da si vlada ne bo hotela vtisniti pečata uničevalca naroda! Obrtništvo zahteva, da se davčne cenilne komisije sestavljajo v sporazumu z obrtniškim organizacijami, ker je le tedaj mogoča pravilna in vestna ocena dohodkov davkoplačevalca.

Apeliramo na politične stranke, da z vso odločnostjo nastopijo proti nasilnemu izterjavanju davkov. Apeliramo nadalje na trgovsko-obrtno zbornico, kot zastopnico obrtništva, da zastavi ves svoj vpliv, da se doseže revizija davčnega zakona v smislu naših zahtev in da se davčne rubežni pod nobenim pogojem ne vršijo. Apeliramo končno na vse merodajne faktorje, da upoštevajo težke gospodarske razmere slovenskega obrtnika in temu primerno uredijo tudi davčno vprašanje.

Trgovina.

Rekordne številke v nemški prodaji kalija. V letošnjem avgustu je prodala nemška zveza kalija 1.087.000 met. stotov čistega kalija proti 985.000 stotom v lanskem avgustu. V prvih štirih mesecih tekočega gnojilnega leta (maj—avgust) so prodali 3.750.000 met. stotov, lani v istih mesecih 2.990.000 stotov; v prvih osmih mesecih tekočega koledarskega leta 10.140.000, lani v istih mesecih 8.880.000 stotov.

Dvig v eksportu bolgarskega sladkorja. Od leta 1927 naprej je začela Bolgarija preveševati svoje sladkorne produkcije izvažati. Obenem so pridelek zelo dvignili, ker so produkcijski pogoji prav ugodni. V tekočem letu bo Bolgarija eksport sladkorja zvišala, in računijo strokovni krogi s tem, da bo v teku prihodnjih let imela med eksportnimi državami sladkorja večjo vlogo. V prvih štirih mesecih tekočega leta je eksportirala Bolgarija 4500 ton sladkorja v vrednosti 72 milijonov levov. Domača poraba sladkorja je v Bolgariji prav majhna, zato preostane tem več za eksport.

Bencin in petrolej v Avstriji. Prodaja bencina v Avstriji je tudi letos narasla, potem ko je izkazalo že leto 1927 velik dvig. V strokovnih krogih računijo, da se je konsum dvignil letos za četrtno ali tretjino nad lansko količino, kar je zlasti posledica povečanega avtomobilnega prometa, posebno avtobusov in inozemskih v Avstrijo prihajajočih avtomobilov. Tudi prodaja petroleja je kljub razširjajoči se elektrifikaciji narasla, zlasti na deželi, pri čemer igra večjo vlogo najbrž uporaba poljedelskih traktorjev. Kdor je obiskal letos Dunaj, Linc, Salzburg in Salzkammergut, ta je videl tam izredno narasli avtomobilni promet, tudi v primeri z lanskim letom, ne oziraje se na prejšnja leta.

Industrija.

Tovarna umetne svile v Rumuniji. V Bukarešti se je osnoval konsorcij, obstoječ na eni strani iz Nižjeavstrijske Eskomptne banke, Združenih tovarn Glanzstoff v Elberfeldu in še ene tovarne v Avstriji ter na drugi strani iz skupine rumunskih bank pod vodstvom znane velebanke Chrissoveloni. Konsorcij bo zgradil v Rumuniji tovarno umetne svile in bo ustanovil v ta namen delniško družbo z glavnico štirih do petih milijonov švic. frankov. Rumunija ima najvažnejšo snov za izdelovanje umetne svile, les, v velikih množinah na razpolago, pa nima še nobene tovarne za produkcijo umetne svile. Ni še dolgo, ko smo pisali, da se tudi v Jugoslaviji pripravljajo zgradba take tovarne. Tako bo prišel tudi Balkan na vrsto.

Denarstvo.

Bolgarsko posojilo pri Zvezi narodov dovoljeno. Iz Zeneve prihaja poročilo, da je finančni odbor Zveze narodov 5. t. m. odobril bolgarsko posojilo v znesku 100 milijonov dolarjev. Bolgarski finančni minister se bo podal v glavna evropska mesta, da odstrani nekatere težkoče, ki se emisiji posojila še stavi-jo. Posojilo je investicijsko.

Promet.

Promet po Donavi. Blagovni promet po Donavi se je od konca julija naprej krepko poživil. Izredno ugodni pšenični in rženi pridelek v Ogrski in Jugoslaviji, enako dober po kvaliteti kot po množini, je transportnemu prometu prav zelo koristil. V bodočih jesenskih mesecih računijo z nadaljevanjem kupčije, posebno še, ker je zlasti v Avstriji in v Češkoslovaški importna potreba večja kot v prejšnji seziji. Koruza je trpela vsled suše poletnih mesecev, si je pa najbrž vsled dežja v drugi polovici avgusta deloma opomogla, posebno v Jugoslaviji. Konsumno potrebo krijejo v Srednji Evropi sedaj večkrat z laplatsko koruzo. Popoln pregled o zaključku letine, od katerega je v prvi vrsti odvisno nadaljno oblikovanje plovne kupčije, bo mogoče šele čez par mesecev. Promet z drugim blagom je živahen, zlasti tankovni promet (petrolej).

Priporočamo

„Kolinsko cikorijo“
domači in dober izdelek!

GOSPODARSKE VESTI.

Češkoslovaške tovarne surovega sladkorja so znižale ceno za 60 Kč pri 100 kilogramih.

Hranilne vloge v Nemčiji so znašale na koncu julija nad šest milijard mark, 60744 milijonov. S tem je prvič dosežena šesta milijarda. Peta milijarda je bila dosežena v letošnjem februarju. Proti lanskemu juliju znaša povečanje 1900 milijonov.

Tečaj ogrskega vojnega posojila so se začeli na borzah zelo dvigati.

Rusi in Poljaki se bodo pričeli v najbližjem času zopet pogajati glede sklepa trgovske pogodbe.

Štrajk v Varešu (Bosna) je končan. Tam so največje naše tovarne železa.

Gospodarsko ministrstvo so osnovali na Ogrskem. Vodil ga bo sedanji finančni minister Bud.

II. mednarodni tiskarski kongres zboruje te dni, 5. do 9. septembra, v Kölnu. Minister Severing je imel nagovor, ki je izzvenel v apologijo miru.

Ruski odbor nemškega gospodarstva je bil ustanovljen v Berlinu. V njem je 140 zastopnikov državne zveze nemške industrije, nemške zveze bank in ban- kirjev itd. Odbor bo nemški vladi na razpolago v nemško-ruskih gospodar- skih vprašanjih itd.

V nemški tekstilni industriji se je pričel velik boj za zvišanje delavskih mezd.

V Bruslju so ustanovili že dolgo nameravani belgijski električni trust; obratna glavnica znaša 250 milijonov belgijskih frankov.

Dunajska konfekcijska velebanka S. Stein, obstoječa že od leta 1865, je prišla v konkurz. Pasiva znašajo nad dva milijona šilingov. Poleg velike dunajske zasebne banke trpijo vsled konkurza v prvi vrsti francoske in italijanske trd- ke blaga. Težkoče trdke so zlasti po- sledica konfiskacije njene podružnice v Egiptu ki so jo izvedle pri izbruhu an- gleško-egiptovskega spora angleške oblasti. Pri tem je utrpela trdka zgubo 200.000 funtov.

Pasivnost trgovske bilance je na Ogrskem in Poljskem predmet razmišljanja vlade glede zmanjšanja pasivnosti. V prvi vrsti razmotrivajo vprašanje, kako bi se zavarovali proti importu inozem- skega blaga, ne da bi pri tem inozem- stvo izvajalo posledice.

Litva je izdelala novo carinsko tarifo, ki bo stopila 1. oktobra v veljavo. Taria vsebuje 30-odstotno zvišanje na vse inozemske blagovne izdelke onih držav, s katerimi ni še sklenila Litva trgovske pogodbe.

Ameriški finančnik Freeman je prišel v Jugoslavijo, v spremstvu I. Busha, predsednika newyorške trgovske zbor- nice. Freeman ima velik interes v ju- goslovanski lesni industriji in bo stopil po poročilih belgrajskih listov v stik z jugoslovansko vlado.

Ameriške tovarne avtomobilnih pre- matik so imele v prvem letošnjem pol- letju vsled padca cen na trgu kavčuka velike zgube. Miller Rubber Co na pri- mer je izgubila 100.000 dolarjev.

Ogrski pridelek — poslabšan. Optimizem ogrskih poročil o letošnjem pridel- ku se pričinja spreminjati v pesimizem. V agrarnih krogih pravijo, da je po- manjkanje krme postalo prav katastro- falno. Lani so pridelali 17.300.000 meter- skih stotov koruze, in ta množina se ni zadostovala. Letošnji pridelek bo znašal maksimalno 11.400.00 stotov. Zato bo težko nakrmiti živino in se bodo morali zateči k žitaricam. Torej isto, kakor smo poročali o Jugoslaviji.

Ivan Hribar:

Moji spomini.

20. Jubilejske stave.

Marsikomu se bo morebiti čudno zdelo, zakaj so ljudska kopelj, ubožnica v Vodmatu in zmajski most sezidani bili v spomin cesarjevih jubilejev. Marsikdo bi utegnil to smatrati za nepotrební bizantinizem. Toda temu ni tako.

Z novimi projekti naletel sem, kakor to sledi iz do- sedaj povedanega, vedno pri občinskem svetu na pre- cejšem odpor. Ta odpor treba je bilo na kak način pre- magati. Semtertje se mi je to posrečilo s ponovnimi po- ročili in z obdelovanjem občinskih svetnikov enega za drugim. Pri navedenih napravah pa sem porabljal pri- liko cesarjevih jubilejev. Ker so vsa deželna stolna mesta jubileje praznovala z raznimi ustanovami ali do- brodelnimi in občekoristnimi napravami, morala jim je čisto naravno slediti tudi Ljubljana. Da občini ne proužročam nepotrebnih izdatkov za stvari, na katere lahko še čaka, porabil sem cesarske jubileje v to, da je mesto dobilo potrebne zavode in naprave.

8./III. 1913.

21. Ivan Kavčič.

Ko govorim o svojem županskem poslovanju, ne smem pozabiti tipične osebe predsedstvenega sluge Ivana Kavčiča, imenovanega »Zancek«. Ivan Kavčič bil je v mladih letih navdušen »Sokol«. Ko sem ga spoznal, imel je na Francovem nabrežju v Schreierjevi hiši gostilnico »Zur Bierquelle« na račun. V tej restavraciji shajali smo se takrat »Sokolci«. Raz- mere so pa bile v tisti dobi v Ljubljani takšne, da Kavčiču, dasi bi bil to rad storil, hišni gospodar ni dovolil napraviti slovenskega napisa nad lokalom.

Gostilnica se Kavčiču ni obnesla, zato si je iskal službe. Po dolgem času dobil je službo pomožnega sluge na magistratu. V tej službi je zlasti ob občinskih, deželnozborskih in državnozborskih volitvah po-

kazal svojo agitatorsko vrednost. Spadal je med prve priganjače narodnih volilcev in je na nemškutarje kar pihal jeze. Pravi tip one vrste agitatorjev je bil, ki jih je dr. Zarnik nazival »Wahlhunde« (volilne brake). Ko sem bil prvič izvoljen v deželni zbor, bil je Zancek prvi, ki mi je prišel to vest s takim neznanskim navdušenjem javljati, da mu je kar sape zapiralo. Vidno je bilo, da mu navdušenje prihaja res iz srca.

Plača njegova kot pomožnega sluge je bila mini- malna. Po izvolitvi za župana spomnil sem se tega rečeža. Dejal sem si, da mu moram pomagati do boljše eksistence, ker si jo je s svojim navdušenim delom za narodno stvar pošteno zaslužil. Koj po izvolitvi pokli- čem ga torej k sebi in mu naznam, da ga, kadar pride cesarjeva potrditev, vzamem za predsedstvenega slugo z naturalnim stanovanjem. Kavčič me je debelo gledal. Kar verjeti ni mogel, da ga naenkrat zadene taka sreča. Sicer to ni bilo Bogve kaj; a brezplačno stanovanje je bilo zanj, ki je živel v skromnih raz- merah, dokaj vredno. Poleg tega je tudi takoj izpre- videl, koliko ugodnejše življenje bo imel, ker mu ne bo potreba letati po mestnih predkrajih, v katerih je imel dostavljati uradne spise.

»Zancek« — kakor so Ivana Kavčiča vsesplošno nazivali — je po nastopu službe kaj hitro zapadel oni domišljavosti, ki se poloti mladane vseh predse- stvenih slug. Samo, da se je pri njem razvila do naj- višje stopinje in sicer tako, da je samega sebe smatral za silno važno osebo mestne uprave. Saj mu je moral vsakdo povedati svoje ime, da ga je javil dalje. — To v interesu reda upeljano odredbo izvrševal je z neko posebno imenitnostjo, zaradi katere je kmalu zaslovel kot smešna figura. Marsikdo se je ob njegovem obna- šanju zabaval in na njegov račun nasmejal. Tudi meni je prizadejal marsikako veselo uro. Tako mi je nekoč naznanil deputacijo »Surovinskega društva ljublan- skih čevljarjev« z besedami: »Društvo srovina«. Drugi- krat pa, ko je prišla deputacija »Deželnega pomožne- ga društva za bolne na pljučih«, v kateri so bili trije dobro rejeni gospodje rdečih lic: »Ta bolni na plju-

čih.« Sicer je bil Ivan Kavčič zlata duša, trdnega na- rodnega prepričanja in izredne zvestobe in udanosti. Pri volitvah je bil vedno najboljši agitator in z obra- zom, sijajočim srčnega veselja, mi je prihajal med agi- tačnim delovanjem poročati o svojih uspehih.

Ker je v županski predstobi navadno čakalo veli- ko število strank, spuščal se je z njimi prav rad v po- govor. Silno naivno, seveda; vendar je iz te naivnosti pogledalo včasih tudi precej drznosti. Da je rabil plu- rale majestatis, je po rečenem samo po sebi umevno. Če je hotel povedati, da je magistrat ali občinski svet kaj sklenil ali župan kaj odredil, dejal je vedno »mi smo sklenili«, »mi odredili«. V pogovor se je pa spu- stil z vsakomur. Tako je nekoč, ko je knezoškof Missia čakal v predstobi — kakor so mi pravili drugi, ki so bili priče tega prizora — stopil mencajoč roke in slad- ko se nasmihač k njemu ter ga je, ko da sta dobra stara znanca, vprašal: »No, gospod škof, kako se pa kaj imaja?« Knezoškof je zardel, obrnil se na peti ter pokazal Zanceku hrbet.

Ko me je nekoč obiskal visok funkcionar z Du- naja, pridiral je po njegovem odhodu Kavčič ves iz sebe k meni v sobo ter je skoro brez sape hitel za- trjevati: »Gospod župan, takega gospoda pa še ni bilo pri Vas. Nikoli še ni bilo takega gospoda pri Vas!« Komaj sem spravil iz njega, da mu je, ko mu je po- magal suknjo oblačiti, stisnil zlatnik v roko.

Ko sem leta 1910 naznanil na magistratu, da moja izvolitev za župana ni bila potrjena, ostal sem pri tem čisto hladen. Drugače pa je bilo s slugo Kav- čičem. Bil je ves iz sebe in zabavljaj je s takimi be- sedami na faktorje, ki so v tej zadevi bili merodajni, da se to ne da ponoviti. Konečno mi je pa izjavil: »Če Vi ne boste več župan, tudi jaz ne bom več na ma- gistratu!« Proroške besede so bile to. Uganil je nam- reč, da novi župan ne bo trpel okoli sebe osebe, ki so uživale moje zaupanje. Tisti dan, ko je novi župan dr. Ivan Tavčar prisegel, umrl je Kavčič, zadet od mrtvouda.

(Dolje prihodnjič)

Število brezposelnih na Angleškem je zopet naraslo in znaša 1.320.000 oseb; za 271.000 več kot v istem času lanskega leta.

»S 5« se imenuje novi angleški aeroplan, o katerem beremo, da bo najhitrejši na svetu. Poskusi so pokazali, da bo moglo napraviti letalo 360 milj na uro, to je okoli 580 kilometrov.

TRŽNA POROČILA.

Mariborske tržne cene od 1. septembra 1928. (V dinarjih.) Govedina 10 do 18, telečina 15 do 22-50, svinjina 15 do 30, slanina 22 do 25, mast 26 do 28, prekajeno meso 22 do 32, gnjat 32 do 36, ovčje meso 12, klobase 18 do 40, salame 70 do 80, konjsko me-

so 5 do 8 za 1 kg; konjske kože 150 do 300 komad, goveje kože 17 do 19, telečje 18 do 22, svinjske 10 do 11, gornje usnje 85 do 130, podplati 50 do 95 za kg. — Perutnina 20 do 70, domači zajci 10 do 40 komad. Ribe belice 3 do 10 za kg. — Mleko, maslo, sir, jajca: mleko 2 do 3, smetana 10 do 14 liter, maslo 40 do 55, sir 30 do 80 za kg, jajca 1-25 do 1-50 komad. — Pijača: vino novo 12 do 15, staro 16 do 25, pivo 9-50 liter. — Kruh: beli 6-50, črni 6 za kg. — Sadje: jabolka 3 do 6, slive 3 do 7, posušene 9 do 12, breskve 14 do 16, hruške 4 do 8, mandelji 48 do 65, orehi 36 do 40, mak 16 do 18 za kg. — Špecerijsko blago: kava I. 65 do 70, II. 45 do 55, pražena I. 80 do 100, II. 52 do 70, čaj 70 do 125, sol 2-75, poper 75, cimet 60 do 65, paprika 40 do 60, testenine 10 do 12, marmelada 25 do 35, med 20 do 25, sladkor 14 do 16, kvas 32, škrob 16 do 20, riž 6 do 10 za kg, kis 2 do 6, olje 20 do 22, špirit 12,

za liter, milo 15 do 18, soda 2 za kg. — Zito: pšenica, rž, oves, ajda, ječmen 5, koruza, proso 3-50, fižol 4 do 16, grah 14, leča 12 za kg. — Mlevski izdelki: pšenična moka 3-50 do 5, ržena moka 4-25 do 5, ječmenček 6 do 10, otrobi 2-25 do 2-50, koruzna moka 3-75, koruzni zdrob 4-50 do 5, pšenični zdrob 6, ajdova moka 5-50 do 7 za kg. — Krma: seno 90 do 140, slama 50 do 60 za 100 kg. Kurvo: drva trda 140 do 150, mehka 105 do 120 za m³, premog trboveljski 40 do 45, velenjski 24 do 28 za 100 kg, oglje 2, koks 0-75 do 1, karbid 7, sveče 25 do 35 za kg, petrolej 7, bencin 10 za liter. — Zelenjava: salata glavna 0-25 do 1, endivija 0-50 do 2, zeljate glave 1 do 3, ohrovt 1 do 2, karfiol 2 do 8, kumare 0-25 do 1, pesa rdeča 0-50 do 1 za komad, paradižniki 2 do 3, zelena paprika 10, čebula 2-50 do 3-50, česen 8 do 10, krompir 1-25 do 1-50, hren 5 do 8 za kg, grah, fižol v stročju, kifelčar 1, grah luščen

14, špinača 1 za kupček, peteršilj 0-25 za šopek.

Mariborsko sejmsko poročilo. Na svinjski sejm dne 31. avgusta je bilo pripeljanih 207 svinj in ena koza; cene so bile sledeče: mladi prašiči 5 do 6 tednov stari 100 do 125 Din komad, 7 do 9 tednov stari 200 do 225, 3 do 4 mesece stari 360 do 450, 5 do 7 mesecev stari 480 do 500, 8 do 10 mesecev stari 550 do 680, 1 leto stari 1000 do 1300; 1 kg žive teže 10 do 12-50, mrtve 16 do 18 dinarjev. Prodanih je bilo 141 svinj.

Dunajski goveji sejm (2. t. m.). Dagon 3167 komadov, od tega 760 iz Jugoslavije, 1076 iz Rumunije in 648 iz Madžarske. Pri živahnem povpraševanju so se cene dvignile za 5 do 10 grošev. Za 1 kg žive teže notirajo: voli I. 1-60 do 1-80 (izjemno 1-85 do 2-05), II. 1-20 do 1-55, III. 0-90 do 1-10, biki 0-95 do 1-30, krave 0-80 do 1-40, slaba živina 0-65 do 0-80.

Motvoz Grosuplje

domač slovenski izdelek **Tovarna motvoza in vrvarna d. d.**
Svoji k svojim! **GROSUPLJE pri LJUBLJANI**

**RADIO
AVTO**

akumulator-
ske baterije
prima domač
izdelek

VATRA

MARIBOR

Ing. J. & F. Domicelj

MERMOLJA IN DRUG ŠT. ILJ PRI MARIBORU

Proizvaja in razpošilja konzervirane kumare (krastovce) v kisu in slani vodi, v petlitrskih steklenicah in sodih od 25 l do 150 l.

KUVERTA

Tvornica kuvert in
konfekcija papirja
LJUBLJANA

Vožarski pot št. 1

- DRUŽBA Z O. Z. - Karlovska cesta št. 2

J. & R. Pfrimer

trgovina
z vinom

Maribor

Sana

tovarna čokolade in bonbonov

Hoče

priporoča svoje prvovrstne izdelke

Pugel & Rossmann

veletrgovina z vinom

Maribor, Trg svobode 3

**- KNJIGOVEZNICA -
K. T. D.**

LJUBLJANA, KOPITARJEVA 6

II. NADSTR. NUDI PO IZREDNO NIZKIH CENAH:

SALDA-KONTE
ŠTRACE
JOURNALE
SOLSKE
ZVEZKE-MAPE

ODJEMALNE
KNJŽICE
RISALNE
BLOKE
I. T. D.

Franc Pergler

**Maribor
Mlinska ul. 44**

Tovarna vozov in iz-
delovanje avtomob-
serij. Duco-lakiranje
- - v vseh barvah - -

VELETRGOVINA

A. ŠARABON

v Ljubljani

priporoča

**špecerijsko
blago**

raznovrstno žganje,
moko in deželne pri-
delke. - Raznovrstno

RUDNINSKO VODO

Lastna pražarna za
kavo in mlin za dišave
z električnim obratom.

Ceniki

na razpolago!

TRG.-IND. D. D.

**TISKARNA
MERKUR**

Ljubljana

Gregorčičeva ul. 23

se priporoča za tisk
vsakovrstnih tisko-
vin za trgovino, obrt
in industrijo ter za
urade, društva I. t. d.

Lastna

KNJIGOVEZNICA

Telefon 2882

Trgovci, industriji!

**TRGOVSKI
LIST**

se priporoča za
oglašanje inseratov!

TOVARNA PERILA
„TRIGLAV“

LJUBLJANA, Kolodvorska ulica št. 8 (nasproti hotela Štrukelj)
priporoča veliko izbero moškega perila po konkurenčnih cenah.
Izdeluje se tudi po naročilu.

Najboljše

nabavite otroške majce in nogavičke, moške in ženske
rokavice, žepne robce, razni nakit za šivilje, kravate,
gumbe, vezeno, čipke, kompletne potrebščine za kro-
jače, čevljarje in sedlarje edino le pri

Jos. Petelincu

Ljubljana

blizu Prešernovega spomenika

Telefon 2913

Na veliko!

LIKERJE

Medicinalni Cognac, Jajčni-Cognac, Rum, Jamalka-
Rum, Pešinkovec, Silvovko, Troptovec, Sadjevec,
Brinjevec, Vermut-vino, Malinovoc in neoslajeni
Malnov sok (Succus), Rumosol in špirit, v najboljši
- - kakovosti in po najnižji ceni priporoča - -

„ALKO“

družba s o. z. LJUBLJANA, Kolizej.

R. RANZINGER, LJUBLJANA

Telefon 2060 (RAJKO RANZINGER) Telefon 2060

Špedicijsko podjetje, skladišče, carin-
sko posredništvo, prevažanje pohištva

Najboljša so
še vedno

PUCH-KOLESA

Solidne cene! Plačljivo tudi na obroke!

IGN. VOK, Ljubljana-Novo mesto

VINOCET

tovarna

vinskega kisa, d. z o. z., Ljubljana

nudi najfinejši in najokusnejši
namizni kis iz pristnega vina.

Tehnično in higijenično
najmoderneje ureje-
na kisarna v Ju-
goslaviji.

Pisarna:

Ljubljana, Dunajska cesta 1a, II. nadstr.

Zahtevajte ponudbo!